

Beroepsprofiel Leraar NGT

Wanneer ben je een bekwaam docent? Dat ben je als je in complexe beroepssituaties op de juiste manier weet te handelen. Dat leer je door veel in de praktijk bezig te zijn en door op de opleiding te leren welke keuzes je kunt maken. De keuzes die je kunt maken, hebben te maken met het vak / leergebied, maar ook met jou als persoon en met je handelen vanuit onderwijskundige motieven. Meestal is het een combinatie van die drie. In de bekwaamheidseisen van een docent wordt die combinatie zichtbaar.

Zeven competenties

De verantwoordelijkheden van de leraar zijn samen te vatten door vier beroepsrollen te onderscheiden: de interpersoonlijke rol, de pedagogische, de vakinhoudelijke, de didactische en de organisatorische rol. Deze beroepsrollen worden door de leraar vervuld in vier verschillende typen situaties die kenmerkend zijn voor het beroep van leraar: het werken met leerlingen, met collega's, met de omgeving van de school/onderwijsinstelling en met zichzelf. Bij dat laatste gaat het om het werken aan de eigen professionele ontwikkeling. In onderstaande tabel zijn zeven competenties onderscheiden in de vier beroepsrollen en de vier typen situaties.

		Situaties			
		Met leerlingen	Met collega's	Met omgeving	Met mezelf
beroepsrollen	Interpersoonlijk	1	5	6	7
	Pedagogisch	2			
	Didactisch	3			
	Organisatorisch	4			

1. Interpersoonlijk competent

De leraar Nederlandse Gebarentaal is ervoor verantwoordelijk dat er in de groepen waarmee hij werkt, een prettig leef- en werkklimaat heerst. Om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken moet de leraar interpersoonlijk competent zijn. Een leraar die interpersoonlijk competent is, geeft op een goede manier leiding. Zo'n leraar schept een vriendelijke en coöperatieve sfeer en brengt een open communicatie tot stand. Zo'n leraar bevordert de zelfstandigheid van de leerlingen/deelnemers en zoekt in zijn interactie met leerlingen/deelnemers een goede balans tussen:

- leiden en begeleiden
- sturen en volgen
- confronteren en verzoenen
- corrigeren en stimuleren

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn interpersoonlijke verantwoordelijkheid. Hij is zich bewust van zijn eigen houding en gedrag én van de invloed daarvan op de leerlingen/deelnemers en is in staat hierop (schriftelijk) te reflecteren. Hij heeft ook voldoende kennis en vaardigheid op het gebied van groepsprocessen en communicatie om een goede samenwerking met en van de leerlingen/deelnemers tot stand te brengen.

2. Pedagogisch competent

Een leraar NGT die pedagogisch competent is, biedt de leerlingen/deelnemers in een veilige leer- en werkomgeving houvast en structuur bij de keuzes die zij moeten maken en hij bevordert dat zij zich verder kunnen ontwikkelen.

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn pedagogische verantwoordelijkheid. Hij heeft voldoende pedagogische kennis en vaardigheid om een veilige leeromgeving tot stand te brengen waarin leerlingen/deelnemers zich kunnen ontwikkelen tot een zelfstandig en verantwoordelijk persoon. De leraar realiseert zo'n veilige leeromgeving voor de groep(en) waarmee hij werkt, maar ook voor individuele leerlingen/deelnemers. En hij doet dat op een professionele, planmatige manier.

3. Vakinhoudelijk en didactisch competent

Een leraar die vakinhoudelijk en didactisch competent is, creëert een krachtige leeromgeving, onder andere door het leren in verband te brengen met realistische en voor de leerlingen/deelnemers relevante toepassingen van

kennis in beroep en maatschappij.

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn vakinhoudelijke en didactische verantwoordelijkheid. Hij heeft voldoende inhoudelijke en didactische kennis en vaardigheid om een krachtige leeromgeving tot stand te brengen waarin leerlingen/deelnemers zich op een goede manier de leerinhouden eigen kunnen maken. De leraar realiseert zo'n krachtige leeromgeving voor de groep(en) waarmee hij werkt, maar ook voor individuele leerlingen/deelnemers. En hij doet dat op een professionele, planmatige manier.

4. Organisatorisch competent

De leraar NGT die organisatorisch competent is, zorgt ervoor dat de leerlingen/deelnemers een ordelijke en taakgerichte omgeving treffen. Waar het leren zich op verschillende plaatsen afspeelt (bijvoorbeeld op verschillende plaatsen in de school, stages, buitenschoolse projecten) zorgt de leraar (eventueel in samenspraak met andere begeleiders) voor afstemming tussen die verschillende plaatsen.

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn organisatorische verantwoordelijkheid. Hij heeft voldoende organisatorische kennis en vaardigheid om in zijn groepen en zijn andere contacten met leerlingen/deelnemers een goed leef- en werkklimaat tot stand te brengen. Overzichtelijk, ordelijk en taakgericht. In alle opzichten voor hemzelf, zijn collega's en vooral voor de leerlingen/deelnemers helder. En dat op een professionele, planmatige manier.

5. Competent in het samenwerken met collega's

De leraar NGT is ervoor verantwoordelijk dat zijn werk en dat van zijn collega's in de onderwijsinstelling goed op elkaar zijn afgestemd. Hij moet ook bijdragen aan het goed functioneren van de schoolorganisatie. Om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken, moet hij competent zijn in het samenwerken met collega's (binnen de onderwijsinstelling). Een leraar die competent is in het samenwerken met zijn collega's, levert zijn bijdrage aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat op zijn instelling, aan goede onderlinge samenwerking en aan een goede organisatie.

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met collega's. Hij heeft voldoende kennis en vaardigheden om een professionele bijdrage te leveren aan een goed pedagogisch en didactisch klimaat van zijn school, aan goede werkverhoudingen en een goede organisatie.

6. Competent in het samenwerken met de omgeving

De leraar NGT is verantwoordelijk voor het onderhouden van contacten met de ouders of verzorgers van de leerlingen/deelnemers en met collega's van bedrijven en instellingen waar zijn instelling voor het onderwijs en de leerlingen/deelnemerszorg mee samenwerkt. Om die verantwoordelijkheid waar te kunnen maken, moet de leraar competent zijn in het samenwerken met de omgeving van de instelling. Hij moet er ook voor zorgen dat zijn professionele handelen en dat van anderen buiten de instelling goed op elkaar afgestemd zijn. Bovendien moet hij eraan meewerken dat de samenwerking van zijn instelling met die bedrijven en instellingen goed verloopt. Dat is de verantwoordelijkheid van de leraar NGT en

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn verantwoordelijkheid in het samenwerken met de omgeving van de instelling. Hij heeft voldoende kennis en vaardigheid om goed samen te werken met bedrijven of instellingen om hun gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm te geven in het opleiden van de leerling. En hij heeft voldoende kennis en vaardigheid om goed samen te werken met mensen en instellingen die betrokken zijn bij de zorg voor de leerlingen/deelnemers en bij zijn onderwijsinstelling.

7. Competent in reflectie en ontwikkeling

De leraar NGT moet zich voortdurend verder ontwikkelen en professionaliseren. Hij moet daarom competent zijn in reflectie en ontwikkeling. Een leraar die competent is in reflectie en ontwikkeling, denkt regelmatig na over zijn beroepsopvattingen en zijn professionele bekwaamheid. Zo'n leraar streeft ernaar zijn beroepsuitoefening bij de tijd te houden en te verbeteren.

Bekwaamheidseis: De leraar NGT onderschrijft zijn verantwoordelijkheid voor zijn eigen professionele ontwikkeling. Hij onderzoekt, expliciteert en ontwikkelt zijn opvattingen over het leraarschap en zijn bekwaamheid als leraar.